

Oosterduinsemeer en de Uitwatering worden dan geteld.

Tijdens een viertal wintermaanden januari, februari, november en december werd het strand afgelopen op zoek naar stookolieslachtoffers. Iedere keer werd het traject Noordwijk - Katwijk gelopen en een enkele keer het traject Zandvoort - Noordwijk. Alle dode aangespoelde vogels werden geteld.

Evenals ieder ander jaar zijn we ook het afgelopen jaar weer volop actief geweest om de eerste zomergasten te vinden. Alleen de Fitis werd vroeger dan ooit in Noordwijk ontdekt.

Alle inspanningen van 1996 om in het voorjaar het hele gebied te inventariseren op roofvogels werd het afgelopen jaar beloond met het uitkomen van een themanummer over de roofvogels in Noordwijk en omgeving. Nadat alle gegevens in de winter 96 - 97 uitgewerkt waren verscheen er in mei het themanummer.

Drastische veranderingen rond het Zuiderbad waren er de oorzaak van dat wij genoodzaakt waren om een nieuwe zeetrekhut te bouwen. De nieuwe hut werd afgelopen zomer gebouwd en kon in het najaar als bouwpakket geplaatst worden. Hij wordt

inmiddels veelvuldig door de zeetrektellers onder ons gebruikt.

Het afgelopen jaar werd ook een begin gemaakt met het organiseren van vogelaarsavonden "nieuwe stijl". Het is de bedoeling dat er ongeveer maandelijks een avond wordt georganiseerd, gevolgd door een voegeexcursie in het weekend daarna. Iedere avond wordt door een andere vogelaar georganiseerd en er kunnen allerlei onderwerpen die met vogels of het vogelen te maken hebben besproken worden.

De eerste avond was in oktober bij Rien Sluys. Hier werd over verschillende onderwerpen gesproken waaronder de Noordwijkse Lijst en een nieuw waarnemingsformulier.

De tweede avond was in december en werd gegeven door Willem-Jan Hooymans en Ab Steenvoorden. Het onderwerp van deze avond was het determineren van Amerikaanse vogelsoorten in Europa.

Tot slot nog het nestkasten-project dat volgend jaar van start gaat in de landgoederen Leeuwenhorst. Voor dit project werden al zo'n 60 nestkasten gebouwd, maar meer hierover komt nog wel in één van de komende Strandlopers.

Vogelnieuws, vierde kwartaal 1997

Ab Steenvoorden

Aankomstdata zomergasten 1998

Achterin deze Strandloper is weer het jaarlijkse waarnemingsformulier te vinden met daarop de in onze omgeving broedende zomergasten. Om weer een zo'n compleet mogelijk overzicht te maken met daarop alle eerste waarnemingen van een aantal zomervogels is het belangrijk dat zoveel mogelijk waarnemers het formulier invullen en het in de loop van het voorjaar terugsturen. Ook al zijn er maar één of twee van de genoemde soorten waargenomen. Misschien zijn dat dan wel net een paar extreem vroege aankomers. Het is wel belangrijk om de juiste plaats van de waarneming in te vullen want alleen vogels waargenomen in Noordwijk en omgeving worden in het overzicht opgenomen. Omdat de Tijftjaf en de Zwartkop ook de afgelopen winter weer overwinterend zijn vastgesteld in het misschien leuk om de datum van de eerste zingende exemplaren te noteren.

Het overzicht wordt gepubliceerd in Strandloper nummer 3, september 1998 en de formulieren kunnen tot uiterlijk 1 juli ingeleverd worden.

Exoten in de omgeving

Allereerst nog een laat binnengekomen waarneming. Vorig jaar winter is een nestkast voor Torenvalken opgehangen in landgoed Oud-Leeuwenhorst, vlak bij de woning van de beheerder. Tijdens de controle van deze nestkast bleek er een Nijlgans in te broeden. Er werden vijf eieren in de kast aangetroffen. Bij een volgende controle, zo'n

twee weken later was de kast leeg. Waarschijnlijk zijn de eieren uitgekomen en hebben de vogels direct de kast verlaten (jonge Nijlgansen springen gewoon naar beneden). Het is natuurlijk ook mogelijk dat een predator de kast heeft leeg gehaald. Er werden tijdens het afgelopen kwartaal alleen een tweetal "vreemde" eenden waargenomen. Een adult mannetje Carolina-eend werd gezien op 6 november in de Maandagse Wetering langs de Polder Hoogeweg en een vrouwtje Rosse Stekelstaarteend werd op 14 december gezien in de sloot ten oosten van het Oosterduinsemeer in Noordwijkerhout.

Late zomervogels

Direct nadat de voorjaarsstrek tot een einde gekomen is begint de najaarsstrek al weer. In juni trekken er nog volop sterns in noordelijke richting langs terwijl de eerste steltlopers in juni of juli al weer in zuidelijke richting vertrekken. Het is ieder jaar weer leuk om de typische zomergasten op een zo'n laat mogelijke datum in het jaar waar te nemen. Tijdens het afgelopen najaar zijn veel soorten onopvallend in zuidelijke richting vertrokken. Dit had te maken met de weersomstandigheden, stevige soms stormachtige wind vanuit het westen en noordwesten. De landtrek gaat dan heel onopvallend en de meeste vogelaars zijn dan op strand te vinden omdat het daar dan vaak spectaculair zeetrek kijken is.

Veel soorten zijn dan ook vertrokken zonder dat het opgevallen is. Een aantal soorten hebben we toch nog vrij laat in het jaar waargenomen.

Een volop zingende Tijftjaf was aanwezig langs de Boekerslootlaan op 25 oktober. Op 30 november werd nog een exemplaar gezien in de Douzastraat en vrijwel de hele maand december werd een exemplaar (misschien dezelfde vogel) in de omgeving van de H. van Neslaan en de Boekerslootlaan gezien. Dat Fitissen veel eerder wegtrekken dan de Tijftjaf blijkt wel uit de laatste waarneming van een Fitis, 15 oktober in zeereep bij de Coepelduynen. De laatste Huiszwaluw werd waargenomen op 18 oktober en de laatste Boerenzwaluw op 22 oktober, beide vliegend over de Coepelduynen. Een late Gele Kwikstaart werd waargenomen op 7 oktober, ook overvliegend over de Coepelduynen.

Tapuiten werden nog gezien op 17 oktober bij de Puinhoop in de Coepelduynen en op 18 oktober in het Vinkenveld. Een Tuinfluiter werd nog gezien op 22 oktober en een Roodborsttapuit op 31 oktober in de zeereep nabij de Puinhoop. Een Zwarte Roodstaart op 30 november op de parkeerplaats bij de zeetrekhut langs de Astridboulevard. Een Rosse Grutto was enige tijd te vinden bij de Uitwatering in Katwijk en werd op 8 november voor het laatst gezien. Een late Visdief of Noordse Stern (Noordse/Dief) vloog langs over zee op 9 november. Een Kleine Mantelmeeuw werd op 13 december in de Binnenwatering in Katwijk gezien en een drietal Tureluurs bevonden zich op 19 december op het strand tussen Katwijk en Noordwijk. Tot slot een overwinterende Zwartkop. Deze werd waargenomen op 30 december in het Duinpark in Noordwijk.

Russische Kauw in de Elsgestepolder

Op zaterdag 8 november werd door Johan Goudzwaard een zogenaamde Russische Kauw (*Corvus monedula soemmerringii*) in de Elsgestepolder waargenomen. Dit is waarschijnlijk de eerste keer dat deze ondersoort in onze omgeving is waargenomen.

De Russische Kauw verschilt van de gewone, bij ons broedende Kauw (*Corvus monedula spermologus*) door de opvallende witte halsvlekken. Verder is het grijs op de zijkant van de kop iets lichter, daarvoor valt het zwart bovenop de kop meer op. De

Skandinavische Kauw (*Corvus monedula monedula*) wordt wel vaker in de omgeving waargenomen, vooral tijdens de najaarstrek en in de wintermaanden. Deze is te herkennen aan het ontbreken van de sneeuwwitte halsvlekken maar heeft wel lichte halsvlekken die duidelijk afsteken tegen het grijs op de kop.

De 'Russische' Kauw broedt in Oost-Europa en Azië. Deze en de Skandinavische ondersoort worden jaarlijks in Nederland waargenomen, zeker in het noorden en noord-oosten van het land.

Waarnemingen van Lepelaars in 1998

In 1995 werd er door Vogelbescherming Nederland een rapport uitgebracht met daarin alle voedsel- en rustgebieden van de Lepelaar in Nederland. Vele honderden waarnemingen van Lepelaars werden in het rapport verwerkt.

Eind 1998 eindigt het Soortbeschermingsplan Lepelaar. Om de waterbeheerders in het land beter te kunnen adviseren en de Lepelaar te helpen aan goede rust en voedselgebieden worden ook in 1998 alle waarnemingen van fouragerende en rustende Lepelaars verzameld door Vogelbescherming Nederland. Aan het einde van het seizoen worden dan alle gegevens verwerkt tot een nieuw en actueel overzicht van alle voedsel- en rustgebieden in Nederland.

Het is daarom van belang om de waarnemingen van Lepelaars zo volledig aan mij door te geven, zodat ik per kwartaal alle waarnemingen vanuit onze omgeving naar Vogelbescherming kan sturen. Ook waarnemingen van buiten ons gebied zijn welkom en worden aan Vogelbescherming doorgegeven.

De volgende gegevens zijn bij de waarnemingen van belang:

- * het aantal Lepelaars
- * de precieze lokatie (evt met atlasbloknummer)
- * datum van waarneming
- * indien bekend: juveniel of adulte vogels
- * indien gekleurringd: de kleuren en de codes

WAARNEMERS:

JGW	Johan Goudzwaard	RS	Rien Sluys
JvD	Jelle van Dijk	AS	Ab Steenvoorden
JJ	Jan Jacobs	HV	Hein Verkade
JC	Jeugdclub olv Richard Zonneveld	VWKW	Vogelwerkgroep Katwijk
AnM	Annelies Marijnis	RZ	Richard Zonneveld
MN	Michel Nederpel		
JdR	Job de Ridder		